

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת דברים תשפ"ב

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:00	20:08	* 19:17	י-ם
20:57	20:05	19:15	ת"א
21:00	20:08	19:18	חיפה
20:57	20:06	19:16	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 18:57

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת דברים תשפ"ב

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריוך" - חומש דברים

1 תמצית התוכחה - אינכם אשמים

פניני אור החיים הקדוש:

4 בנועם וכבוד

פרשה למעשה:

10 אין אדם שומע לי ומפסיד

12 אפילו אם הוא מורם מעם

12 הצפייה והאמונה תחיש הגאולה

תשעה באב:

14 לשמור על כבודו של כל יהודי

23 מויתור לא מפסידים

תמצית התוכחה - אינכם אשמים

בתורה, וכיהן ברבנות באחת הערים ברומניה. כרב המקום, נטל על עצמו גם את הדאגה לעניי עירו, ועשה זאת באומנות מיוחדת, בהיותו חביב

ונימוסי, מקובל על הקהל ובעל דרך ארץ במידה מופלגת.

באחד הימים קרא הרב לגבאי שילווה אותו לטיול בחוצות העיר. בדרכם עברו ליד ביתו המפואר של מנהל הבנק העשיר, שנמנה על המשכילים. שלח הרב את הגבאי לדפוק על הדלת, ולשאול אם יאות להכניסם. הגבאי נקש על הדלת, והמשרת שפתח מיהר להכניסם, הושיבם בכבוד בסלון, ורץ להודיע לבעל הבית, כי רבה הראשי של העיר הגיע לביקור.

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַּר בְּעֶרְבָה מִזֶּה סוּף בֵּין פָּאָרָן וּבֵין תַּנְּפֵל וְלִבְּן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב (דברים א, א).

אחת מן התוכחות שאותן מזכיר משה היא: "וְדִי זָהָב" - מעשה העגל. "אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: בשביל כסף וזהב שהשפעת לישראל עד שאמרו די, גרם להם לעשות את העגל" (ילקוט שמעוני רמז תשצז).

נמצא, שתמצית דברי התוכחה שאמר משה לעם ישראל היא, שכביכול אינם אשמים כל כך. היה להם זהב רב ולכן הגיעו לעשיית העגל.

רבי ישראל וויניצא זצ"ל היה גאון

"גם לאנשים רחוקים

אפשר לומר מוסר

ולגרום להם לתקן

את דרכיהם, אולם

דנושה לשם כך

חוכמה מיוחדת"

ולא אמר לי מאומה. האם רצה כבודו משהו?"

השיב לו הרב: "באתי לקיים מצווה, וברוך ה' שזכיתי לקיימה".

"איזו מצווה קיים כבוד הרב?" - נמלא מנהל הבנק בסקרנות.

נענה הרב ואמר: "חכמינו ז"ל אמרו, שכשם שיש מצווה לומר דבר הנשמע, כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע (יבמות סה ע"ב). באתי אליך וקיימתי את המצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע".

נבהל העשיר: "יאמר לי כבודו איזה דבר לא שמעת!"

התחייך הרב - "רוצה אני להמשיך לקיים את המצווה שלא לומר דבר שלא נשמע, שכן יודע אני שדברי לא ישמעו".

הזדרז העשיר ללבוש את חלוקו, ויצא לקבל את פני הרב. התיישב על כסאו, ברך את הרב לשלום, והמתין שייסביר לו את סיבת בואו. אולם הרב שתק ולא הוציא מילה מפיו.

שתק גם העשיר והמתין להסברים שלא באו. כך גם הגבאי - שהמהלך כולו היה סתום בעיניו.

כעבור דקות ארוכות רמז העשיר בעינו לגבאי: מה סיבת הביקור הזה? והגבאי משך בכתפיו: אין הוא יודע. הרב לא שיתף אותם בכלום.

לבסוף קם הרב, נפרד מן העשיר לשלום ויצא, כשהעשיר מלווה אותו בכבוד גדול. בפתח הבית חש העשיר שהוא אינו מסוגל להתאפק יותר ואמר: "ימחל לי כבוד המרא דאתרא, אך לא הבנתי לשם מה בא הרב לביתי

אכזבת הרב מכישלון קיום המצווה 'שלא לומר דבר שאינו נשמע'... עד שלבסוף גמר בלבו לשלם מכיסו את חובה של האלמנה. הוא הודיע על כך לרב, שכמובן שמח מאוד על שלא נכשל באמירת דבר שלא נשמע.

הרי לנו, שגם לאנשים רחוקים אפשר לומר מוסר ולגרום להם לתקן את דרכיהם, אולם דרושה לשם כך חוכמה מיוחדת. זהו שאמר החכם מכל אדם (משלי ט, ח): "הוכח לחכם ויאהבך" - כשאומרים את הדברים בחוכמה ובתבונה, הם נשמעים ומתקבלים.

אין ספק, אילו היה הרב מתיישב בבית העשיר, מספר לו את סיפורה של האלמנה ומבקש שיתרום לה ביד רחבה, היה העשיר טוען שאין לו כסף ושהדבר לא מקובל, או במקרה הטוב, משתתף בתרומה סמלית. אך מאחר שפעל בחוכמה - דבריו התקבלו.

"ימחל לי כבודו, אך מניין הבטחון שבאמת לא אשמע? אולי כן אשמע?" - טען העשיר.

חכך הרב בדעתו, ולבסוף אמר: "טוב, אומר לך. ישנה אלמנה מסכנה שלא שילמה את חובה לבנק, והבנק מתכוון כעת להוציאה מביתה ולמכור את הדירה. האלמנה המסכנה נזרקה לרחוב ממש. צריך למחוק את החוב שיש לה בבנק".

"אני רק מנהל הבנק ולא הבעלים שלו" - התנצל העשיר - "איך מצפה הרב שאמחק חובות ללקוחות?".

צער עלה על פני הרב: "חבל, חבל, הכשלת אותי. הלא אמרתי לך שתתן לי להמשיך לקיים את המצווה שלא לומר דבר שלא נשמע. בשביל מה ביקשת ממני שאספר לך?!".

הם נפרדו, ובלב העשיר נקרה

בנועם וכבוד

"שִׁמְעוּ נָא הַמְּרִים" (במדבר כ, י) - הוא לא הוכיח את כולם, אלא דבריו היו מכוונים לחלק מהם. רק כאן כווננו דברי תוכחתו "אֵל כָּל יִשְׂרָאֵל". הוא פונה אל "אֲשֶׁר יִשְׁנֶוּ פֹה עִמָּנוּ... וְאֵת אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה עִמָּנוּ הַיּוֹם" (לקמן כט, יד) - אפילו נשמות שעתידות להיות, הגיעו לשמוע את תוכחתו.

מסרים גדולים לימדנו משה רבנו בתוכחה זו, מסרים אשר ראוי לכל אדם לדעת אותם בבואו להוכיח את ישראל.

כדי שלא לבייש את ישראל, מוכיחם משה בדרך רמז: "בְּמִדְבָּר בְּעֶרְבָה מוֹל סוּף בֵּין פָּאָרֶן וּבֵין תַּפְּל וְלָבֶן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב".

רש"י מפרש מה מונח במילים אלו: "בְּמִדְבָּר" - הוכיחם על שאמרו: "מִי יִתֵּן מוֹתָנוּ בְּיַד ה'..." (שמות טז, ג), איך אינכם מתביישים לומר דבר כזה לפני

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבָּר בְּעֶרְבָה מוֹל סוּף בֵּין פָּאָרֶן וּבֵין תַּפְּל וְלָבֶן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב (דברים א, א).

כותב ה"אור החיים" הקדוש:

"עוד ירצה להגיד הכתוב שכל מ' שנה שהיה משה רועה ישראל במדבר לא דיבר להם קשות זולת אלה הדברים הוא שדיבר קשות".

ה"אור החיים" הקדוש מדקדק בפסוק זה, שבמשך ארבעים שנה שהיה משה רבנו רועה את ישראל במדבר, לא הוכיחם בצורה קשה, אלא רק בשלושים ושישה הימים האחרונים שלפני פטירתו, כמניין תיבת 'אלה' [שהרי בא' לחודש שבט התחיל לדבר אליהם, דכתוב "בְּעֵשְׂתֵי עֶשְׂרֵי חֳדָשׁ בְּאֶחָד לְחֳדָשׁ" והוא נפטר בז' באדר [קידושין לח ע"א)].

בשאר המקומות שבהם מצינו שמשה הוכיח את ישראל [כגון

"וְדִי זָהָב" - העגל שעשו מחמת רוב הזהב שהיה להם.

דברי המוסר העדינים הללו באו להורות לכל אחד ואחד, שגם כאשר עליו לומר דברי תוכחה ומוסר לחברו, לאשתו או לילדיו, יזהר לאומרם בצורה ערבה ונעימה, ובוהירות רבה, כדי שחלילה לא יתבזו.

במשך ארבעים שנה המתין משה רבנו עם אמירת הדברים הללו, כי לא רצה שיתביישו, עד סמוך למיתתו, וגם אז אמר את הדברים בדרך רמוז, כדי שחלילה לא יפגעו.

למלך אחד היה ידיד טוב. אהב המלך להשתעשע ולדבר עם ידידו. לכן ביקש ממנו לבוא אליו מדי יום

הקב"ה?!

"בְּעֶרְכָּה" - על שחטאו בערבות מואב בבעל פעור.

"מֹזֵל סוּף" - הזכיר להם ברמז, שכאשר הגיעו לים סוף אמרו: "הַמְבִּילֵי אֵינִן קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בְּמִדְבָּר" (שמות יד, יא), שנאמר: "וַיִּמְרוּ עַל יַם בְּיַם סוּף" (תהלים קו, ז). הוא לא אומר להם מפורש, רק מזכיר דבר-מה, שהם יבינו לבד.

"בֵּין פְּאָרְוֹן" - מעשה המרגלים שהיה במדבר פארון. "וּבֵין תַּפְּלֵ וְלִבְנוֹ" - זה המן שהיה כזרע גד לבן, והם תפלו עליו ואמרו: "וְנִפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלְּחָם הַקֶּלֶל" (במדבר כא, ה). אף אחד אחר חוץ מהם לא יבין ש'לִבְנוֹ' הוא המן. "וַחֲצֵרֹת" - מחלקת קורח ועדתו.

הרעש והמהומה הגיעו לאוזני המלך. הוא יצא למרפסת והבחין בכל מה שארע לידידו האהוב.

למחרת בצהרים, כאשר הגיע הידיד כהרגלו לארמון המלך, הוא שוחח עם המלך בלי לספר מאומה על יום האתמול. המלך, באצילותו, לא רצה לביישו ולשאול אותו בצורה ישירה מדוע עשה מה שעשה. לכן פנה ואמר לו בצורה עקיפה: "ידידי היקר, ראיתי מה שעשה לך הכלב עז הנפש. כל כך כאב לי על שקרע את בגדיך ונשך אותך".

כך הבין הידיד שהמלך ראה את מעשיו, ויודע שהוא נהג שלא כהוגן. באופן דומה הוכיח משה רבנו את עם ישראל - לא בצורה ישירה, בוטה ותוקפנית, אלא ברמזים, כדי שחלילה

בשעת הצהרים, ולספר לו על הקורה בממלכתו ובעולם כולו. בכך יניח קצת את דעתו מכל טרדות המלכות ועניני המדינה.

באחד הימים, כאשר יצא ידיד המלך מן הארמון, ראה בגינת המלך תפוחים יפים. תפוחים מן הסוג הזה לא נמצאו כלל בשוק, וריחם נדף למרחוק, "כְּתַפּוּחִים בְּעֵצֵי הַיַּעַר בֵּין הַבָּנִים" (שיר השירים ב, א). תאוותו בערה בקרבו, ניגש אל עץ התפוחים והתחיל לקטוף ולאכול.

אלא שהוא שכח מכלב השמירה שהיה בפרדס בדיוק כדי למנוע מקרים מן הסוג הזה. ברגע שהכלב הבחין באדם העומד וקוטף מן התפוחים, התנפל עליו, קרע את בגדיו ונשכו ברגלו. בקושי גדול הצליח ידיד המלך לברוח מן המקום ברגע האחרון.

לעילוי נשמת
רגינה בת צילה ז"ל

לא יפגעו מדברי תוכחתו.

פעם הגיעה אשה אל ה"אוהב ישראל" מאפטא זצ"ל, וביקשה שיברך אותה ויתפלל להצלחתה. הצדיק, שהיה איש אלוקים קדוש, וכל מעשי האדם היו גלויים לנגד עיניו, החל לפרט באוזניה את כל העברות שעשתה במשך ימי חייה.

עצרה אותו האשה ואמרה: "רבי קדוש, הלא הקב"ה יודע לא רק את העברות שעושה האדם, אלא גם את המחשבות שבלבו. ובכל זאת הוא מסתירם ואינו מגלה אותם לאף אדם. מדוע אם כן מגלה הרבי את הדברים שעשית, ומבייש אותי?".

שמע זאת ה"אוהב ישראל" וקיבל את דבריה.

הנה כי כן, תוכחה הינה דבר חשוב ונצרך, אולם לא פחות חשוב לשמור על כבודו של האדם אותו מוכיחים, ולדאוג שלא יתבייש על ידי הדברים.

תוכחה - אין מטרתה להשפיל את האדם ולהציגו בצורה נלעגת, משום כך חשוב להותיר לו מוצא של כבוד לאחר אמירת הדברים, ולאפשר לו להגיב, להצטדק או להכחיש את ההאשמות. אל דאגה, הדברים שנאמרו נותרו חרוטים בלבו, ויפעלו את פעולתם גם אם לא דחקנו אותו אל הקיר!

הגאון רבי יהודה עדס שליט"א, ראש ישיבת "קול יעקב", אשר הוציא תחת ידו תלמידי חכמים רבים מופלגים בתורה, סיפר, כי בהיותו צעיר מאוד לימים נכנס אחיו הגדול ממנו אל המטבח והבחין בו מסיים לאכול וקם ממקומו.

העיר לו: "ברכת ברכת המזון?".

הילד נבוך מן השאלה, והשיב: "כן. ברכתי".

האח התקשה להאמין ושאל: "תמיד אתה לוקח ברכון כדי לברך. איפה הברכון שממנו ברכת?".

"לא ברכתי מברכון אלא מסידור" -

האח הגדול מיהר לדווח לו על מה שקרה: "אבא, יהודל'ה אכל, וטוען שברך ברכת המזון מתוך מחזור ליום כיפור".

בן רגע הבין רבי יעקב את הענין. הוא מיהר לקחת את המחזור לידי, ואמר לבנו הגדול: "מה אתה רוצה ממנו? אתה לא מצאת כאן ברכת המזון. הוא מצא כאן ברכת המזון!".

ובזאת נחתם הויכוח.

"באותו רגע" - סיפר לימים רבי יהודה עדס - "הוספתי אהבה גדולה על אהבתי לאבי. ההצלה שהוא הציל אותי מן המבוכה הגדולה, היתה ביטוי להיותו אבא אמיתי. אבא שאוהב את בנו, וחלילה לא נותן לו להתבייש. הוא

השיב יהודל'ה הקטן.

"איזה סידור?" - התעקש האח.

מזווית עינו הבחין בסידור גדול שמונח על השולחן. בלי לחשוב הרבה הצביע לעברו ואמר: "מהסידור הזה".

לרוע מזלו היה זה מחזור ליום הכיפורים... בכל המחזורים האחרים - סוכות, שבועות או ראש השנה - יש ברכת המזון, אבל ביום הכיפורים שהוא יום צום, אין ברכת המזון כלל.

"תראה לי ברכת המזון כאן" - לא ויתר לו אחיו.

בדיוק באותו רגע נכנס לחדר אביהם, הגה"צ רבי יעקב עדס זצ"ל, מראשי ישיבת 'פורת יוסף' וחבר בית הדין העליון.

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

אותי ויצטרף אליו.

והדברים מרעידים כל לב!

השבטים הקדושים, שעליהם נאמר:
 "שְׁבִטֵי י-ה יְעֻדוּת לְיִשְׂרָאֵל" (תהלים קכב,
 ד), "עדות לאביהם ישראל שכולם
 שבטי י-ה" (בראשית רבה עט, ז) - עליהם
 חושש יעקב, שמא בעקבות הבושה
 מן התוכחה שלו, הם יתרחקו ממנו
 ויצטרפו לעשו הרשע, הדוד מקיבוץ
 עין חרוד... שלא 'רק' שהיה רשע
 גמור, אלא גם רצה להורגו! לפיכך לא
 הוכיחם אלא בסוף ימיו. נורא נוראות!
 ללמדנו כמה קשה לאדם לקבל
 תוכחה!

הרגיש כי הילד כבר הבין את הרמז,
 ואינו זקוק ליותר מכך.

גם אצל יעקב אבינו מצינו שלא הוכיח
 את בנו אלא רק סמוך לפטירתו,
 ואמר לכל אחד את מה שהיה צריך
 לשמוע: "רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֶתָּה.. פְּחֹז
 פְּמִים אֵל תּוֹתֵר... שְׁמַעוֹן וְלֹא אֶחָיו
 פְּלֵי חָמֶם מְכַרְתֶּיהֶם" (בראשית מט, ג-ה).
 ליהודה אמר: "מְטָרֶף בְּנֵי עֲלִיתָ".

מדוע המתין יעקב עד סמוך לפטירתו?
 אמרו חז"ל (ספרי דברים, ב), שאמר
 יעקב בלבו: עשו אחי הרשע חי, שמא
 יתבייש אחד מבני מתוכחתי, יעזוב

אין אדם שומע לי ומפסיד

פרנסתו היתה מתווך, קניית ומכירת סחורות שונות. גם השר של העיר נעזר בו בתיווך עסקאות שעשה.

יום אחד קרא לו השר ואמר: "אני צריך שתהיה כאן מחר בבוקר בשעה שמונה בדיוק. אם תאחר אפילו במעט, תגרום לי נזק עצום ובזיון נורא. אני מזהיר אותך: אם לא תעשה כדברי - תיענש בעונש חמור!".

שמעו על כך ידידיו של ר' אלעזר ואמרו לו: "לכאורה עליך לשנות ממנהגך הטוב, כדי שלא לעורר עליך את חמת השר".

בבוקר התחיל ר' אלעזר להתפלל בכוונה גדולה כדרכו. לאחר זמן רמזו לו, שעליו להפסיק מתפלתו כדי ללכת אל השר. אמר ר' אלעזר בלבו: וכי אעזוב את הקב"ה?! חס ושלום! יהיה מה שיהיה, אני נשאר וממשיך להתפלל לפני הבורא יתברך!

המשיך להתפלל בכוונה גדולה ובנחת,

לא תפירו פנים במושפט פקטן פגדל
תשמעונו לא תגורו מפני איש פי
המושפט לאלקים הוא והדבר אשר
יקשה מכם תקרבו אלי ושמעתיו
(דברים א, יז).

אדם צריך לירא רק מה' יתברך.

מעשיית רצון ה' - לעולם לא מפסידים. גם אם נראה כאילו יש הפסד, מתגלה למפרע שלא היה זה הפסד אלא רווח.

סיפור מעניין בעניין זה, מסופר בשמו של רבי יוסף צבי דושינסקי זצ"ל, שהיה ראש ישיבה, גאב"ד העדה החרדית, ומחשובי הפוסקים בירושלים, וזה דבר הסיפור:

יהודי חסיד וירא שמים, ר' אלעזר שמו, היה גר בעיירה בהונגריה. רגיל היה להתפלל תפילת שחרית בשש בבוקר. תפלתו נאמרה בכוונה גדולה ונמשכה שעה ארוכה, עד השעה תשע.

השר. הוא הוציא כמה מטבעות זהב
מנרתיק עור מהדר, הושיט אותם לר'
אלעזר, והכריז, "שלך הם!".

הסביר השר: "התערבתי עם פריץ
עשיר אחד על מאה מטבעות זהב...
אמרתי לו, שבשום אופן לא תבטל
מתפלתך..."

מעשיית רצון ה' - לעולם לא
מפסידים!

מתוך שמחה על שעמד בניסיון.
בעת שסיים, כבר היתה השעה תשע.
כשהוא מחזק את לבו בבטחון בבורא
עולם, הלך האיש אל טירתו של השר.
"מדוע לא הגעת בשעה היעודה?"
שאל השר.

"באותה שעה עמדתי בתפילה לפני
מלך מלכי המלכים", ענה ר' אלעזר.
לפליאתו של ר' אלעזר אורו פניו של

מבצע מיוחד
ארץ זמר הנאמן

הנאמן מוציא
נותרו
כרכים בודדים
בלבד

כל כרך ב-25 ש"ח בלבד!
* מהכרכים שנשארו במלאי

לפרטים והזמנות: **02-500455**
כמו כן ניתן להשיג בכניסה
לישיבת "אור החיים"

המבצע
עד גמור המלאי

אפילו אם הוא מזרם מעם

מחמת נוכחותו במקום. כמו כן חשש המגיד, שמא יחוש בעל הדין השני שאינו שווה ערך לבעל דינו, מחמת הקרבה של בעל דינו לבעל שם טוב. עם זאת, מחמת כבוד רבו לא רצה המגיד להורות לבעל שם טוב לצאת מן החדר.

מה עשה?

קם המגיד ממזריטש והכריז: "אני מבקש מכל מי שלא שייך לדין הזה, שיצא!"

יצא הבעל שם טוב מן החדר, ולאחר מכן שיבח את המגיד על שקיים כראוי "לא תגורו מפני איש".

לא תגורו מפני איש (דברים א, יז).

המגיד ממזריטש זצ"ל היה תלמידו המובהק של ה"בעל שם טוב" הקדוש זיע"א. פעם אחת באו שני אנשים לדין תורה בפני המגיד ממזריטש, ואחד מהם היה קרוב משפחה של ה"בעל שם טוב".

בעת שעמד לשמוע את טענות בעלי הדין, ראה פתאום המגיד את רבו הגדול, ה"בעל שם טוב", עומד בפתח. כבוד גדול ועצום רחש המגיד לרבו, אך באותה עת ישב לדון דין, וחשש שמא תהיה לו איזושהי נטייה ח"ו לטובת קרובו של הבעל שם טוב,

הצפייה והאמונה תחיש הגאולה

ישראל "ובדבר הזה אינכם מאמינים?" רש"י פירש: "ובדבר הזה - שהוא מבטיחכם להביאכם אל הארץ,

ובדבר הזה אינכם מאמינים בה' אלקיכם (דברים א, לב).

למה התכוון משה רבנו באומרו לכלל

במדרש: "משל לתינוק שהיה רוכב על כתפו של אביו וראה חברו של אביו ואמר לו: 'ראית את אבא?' אמר לו אביו: 'אתה רוכב על כתפי, ואתה שואל עלי? הריני משליכך ויבוא השונא וישלוט בך'. כך אמר הקב"ה לישראל: אני נשאתי אתכם על ענני הכבוד, ואתם אומרים: 'הֲיֵשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין?' לפיכך יבוא השונא וישלוט בך, הוי "וַיָּבֵא עֲמֶלְק".

על האדם לדעת כי כל הזמן הוא נמצא על כתפו של השי"ת כביכול. אדם שואל את עצמו כיצד יוכל להסתדר בחיים, ואינו מרגיש שהוא נמצא בידו של בורא עולם.

אדם רוצה לשאת אשה, והנה הקב"ה מביא לו את מבוקשו. אדם רוצה בית והקב"ה מביא לו, ולאחר כל זאת הוא שואל את עצמו, כיצד הוא יוכל להסתדר? צריך לראות בחוש שהשי"ת הוא המנהיג אותנו, ומידו אנו מקבלים את הכל.

אינכם מאמינים בו". כלומר, הם אינם מאמינים שהקב"ה יביאם אל הארץ המובטחת.

ברם ה"אור החיים" הקדוש חולק על רש"י ואומר כי פשט הכתוב הוא שהכוונה לניסים הגדולים שליוו אותם במדבר, כאשר השי"ת נשא אותם "כאשר ישא איש את בנו" - בכך הם לא האמינו, כפי שאומרת התורה עצמה (שמות יז, ט), שבעת שבני ישראל צעקו אל משה רבנו שאין להם מים, והוא בקע את הצור והוציא להם מים, הוא קרא למקום 'מסה ומריבה' על כך שבני ישראל רבו "וְעַל נַפְתָּם אֶת ה' לֵאמֹר הֲיֵשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין". הרי שזו היתה התביעה עליהם, שהם פקפקו בכך שהשי"ת יוכל להוליכם במדבר.

הדברים מתאימים למה שמובא במדרש רבה שם (פרשה כו), כי מיד לאחר שניסו ישראל את השי"ת נאמר: "וַיָּבֵא עֲמֶלְק". ולא בכדי הגיע עמלק מיד לאחר זה, וכך נאמר

לשמור על כבודו של כל יהודי

שגרם את החטא, ובכך הביא לפירוד בעם, וזה לשון המדרש:

"יודע היה אהרן שבא דבר גדול לישראל על ידיו, והיה קושר חבל של ברזל במותניו, ומחזר על כל פתחי ישראל, וכל מי שאינו יודע לקרות קריאת שמע, למדו קריאת שמע, ומי שאינו יודע להתפלל, למדו תפילה, ומי שאינו נכנס בגופה של תורה, היה מלמדו".

כנגד מה שנעשה בחטא העגל, עבר אהרן מבית לבית ולימד את העם תורה ותפילה, למדם לקרוא קריאת שמע ולהאמין שה' אחד ושמו אחד, וקירב את ליבם לאביהם שבשמים.

כך היה אהרון כל ימיו "אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת

בימים אלו, ימי בין המצרים, ימים בהם עלינו להתחזק בעניינים שבין אדם לחברו.

התורה מצווה אותנו על מצוות "וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח), זהו הציווי המנחה וקשורות אליו מצוות רבות. אחת מהן היא המצווה לדון לכף זכות - "בְּצַדֶּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתֶךָ" (שם, טו). מצווה זו ניתנה לנו על ידי הבורא יתברך, כדי להרבות אהבה ואחוה בעם ישראל, ולמנוע שנאה ופרוד.

במדרש (אליהו רבה פרשה יד) רואים את ההתייחסות החמורה למעשה שגורם לפרוד בעם, וכמה יש להצטער על כך. מסופר שם שלאחר חטא העגל דאג אהרון הכהן שלא תהא לו כפרה על

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

זכות, מצווה לשפוט אותו לצד הטוב, לתרץ את מעשהו בכך שלא התכוון, או שלא הבינו נכון את מה שארע.

עד היכן מגיעה חובתנו לחפש צד של זכות?

ה"חפץ חיים" זצ"ל מתאר תמונת מצב שבה אדם ששימש במשרה חשובה אצל השלטונות מקבל לפתע מכתב פיטורין. הוא מופתע לחלוטין, ידוע לו שמעסיקיו היו מרוצים מעבודתו עד מאוד, והוא מבין כי היתה כאן הלשנה שגרמה לפיטוריו.

מתחיל אותו אדם לחשוב מי הוא זה שעשוי היה לדבר בו סרה, וחשדו נופל על יהודי מסוים ששמר לו טינה, או קינא מאוד בהצלחתו. סברה זו מתקבלת על דעתו, והוא אפילו מוצא לה הוכחות, ובכל זאת, מזהיר החפץ חיים, איסור גמור ומוחלט הוא לחשוך באותו אדם!

ממשיך ה"חפץ חיים" ואומר דבר פלא: אפילו באו לפניו שני עדים, ומעידים שהם הלכו לאותו אדם שבו הוא חושד, והוכיחוהו: "אינך

וּמְקַרְבָן לַתּוֹרָה", ועל ידי זה היה מרבה אהבה ואחוה ביניהם, עד שבפטירתו מציינת התורה (במדבר כ, כט): "וַיִּבְכּוּ אֶת אֶהֱרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל יְמֵי יִשְׂרָאֵל" - כולם, אנשים נשים וטף, הרגישו באובדן של מי שהביא לאחדות ואהבה בעם ישראל.

ה"חפץ חיים" זצ"ל מאריך בספריו (הלכות לשון הרע כלל ג סעיף ז ואילך) על המצוה לדון לכף זכות, ומעורר על החובה ללמד זכות על כל אדם מישראל, שזהו חלק עקרי באהבת ישראל האמיתית.

ה"חפץ חיים" מתייחס גם לחלק ההלכתי, ומסכם את כללי המצווה ופרטיה: מתי וכיצד חלה המצווה ועל מי. בנוסף, מגלה לנו ה"חפץ חיים" כי מי שחפץ בחיים צריך להרגיל עצמו לראות תמיד את צד הצדק. ומסביר שכוונת המילה 'בְּצִדְקָה' היא, שתחליט בליבך שהוא צדיק, וודאי פעל טוב. גם כאשר המעשה נראה שלילי לגמרי אך יש פתח - אחוז אחד קטן - של

לדון לכף זכות, ולא ימהר לשפוט לחובה!

בהקשר לזה מובא מעשה בספר "עלינו לשבח" לרבי יצחק זילברשטיין שליט"א, וממנו נלמד איזה אסון יכול להיגרם כאשר ממהרים לדון יהודי לכף חובה, ועד כמה צריך להיזהר מזה.

כותב בעל המעשה: רבותי, מעיד אני עלי שמים וארץ שהסיפור הזה ארע במלואו, איני מוסיף ואיני גורע דבר. ולא הייתי מספר אותו, אלא שלאחר שנודע לי הצד השני של הספור, הלכתי וסיפרתי הכל לכמה מגדולי ישראל, והם האיצו בי לכתוב את הסיפור ולפרסמו ברבים כדי שילמדו ממנו כולם: רבנים ומלמדים, מורות והורים.

אותו אדם היה מלמד בתלמוד תורה והצליח מאוד במלאכתו. הוא ניחן בכשרונות גדולים מאוד והיה מוסר נפשו למען המטרה - הנחלת הקריאה. הוא היה מלמד את הקריאה בצורה

מתבייש?! הלכת ודיברת על יהודי מאחיד, והרסת את מטה לחמו, קיפחת את פרנסתו?! כך הרעימו עליו בקולם, ואותו יהודי לא ענה להם, אם כן לכאורה "שתיקה כהודאה" והחשד אכן מוצדק.

עם כל זאת - פוסק ה"חפץ חיים" - עדיין אין בכל זה הוכחה שתורשע אותנו, וחובה לדונו לכף זכות!

מדוע?

כי יש מקום לומר שאותו חשוד לא ענה לתוכחה, משום שהכיר בהם שבאו בדעה שבוודאי הוא זה שהלשין, ואם יאמר שלא עשה זאת - לא יאמינו לו ואדרבה, יבזוהו יותר, וזו הסיבה שלא ענה לחורפיו דבר.

עד כדי כך חשוב לשמור על כבודו של כל יהודי, וגם אם קיים אחוז קטן של הצדקה, אסור לדון אותו לכף חובה.

אלו הם גדרים מצוות "ואהבת לרעך כמוך". כל אחד רוצה שידונו אותו לכף זכות גם כאשר באמת טעה, על אחת כמה וכמה ישתדל תמיד לבחון בכל מעשה של חברו, אם יש מקום

מורים נוספים'.

"לא מצאתי לו מלמד אחר..." בכתה לפניו, אך הוא לא יכול היה לעזור לה.

בסוף השיחה הפטירה האם הכאובה: "לא תַעֲמֹד עַל דַּם רַעַף" (ויקרא יט, ז).

"חיך קודמים" (בבא מציעא סב ע"א), הפטיר לעומתה המלמד, וסגר את הטלפון.

המלמד המשיך לעשות חיל ועבר ללמד גמרא בכיתות הגבוהות של התלמוד תורה, וגם בכך הצליח מאוד. כעבור מספר שנים נקרא להיות ר"מ בישיבה קטנה ולאחר מכן אף התבקש להיות מגיד שיעור באחת הישיבות הגדולות שבעירו.

בשיעור בו למד, היה בחור, נקרא לו אברהם, שהיה נוהג לשאול שאלות

מוצלחת ביותר עד שגם התלמיד המתקשה ביותר היה מצליח לקלוט היטב את הקריאה.

הנחלת הקריאה הביאה לו סיפוק גדול, ושמו הלך לפניו. ואז התקשרה אליו אם לילד בן שמונה שלא הצליח לרכוש את הקריאה. היא חקרה וחיפשה פתרון שיעזור לבנה, ואז סיפרו לה על אותו מלמד, ונתנו לה את מספר הטלפון שלו.

היא התחננה לפניו שילמד אותו באופן פרטי, אך הוא הסביר לה שאין לו כל אפשרות להכניס זאת לסדר היום: 'בבוקר אני מלמד בתלמוד תורה, אחר הצהרים אני לומד בכולל איסור והיתר, ואחר כך עלי להקדיש זמן לביתי', התנצל, 'לא אוכל ללמד גם אותו על חשבון הזמן שלי, ישנם

"מה רצונך?" התעניין הר"מ.

"באתי להזמין לחתונתי את צוות הישיבה ואת חבריי הלומדים כאן", השיב והצביע על ערמת ההזמנות שבידו.

הרב, שטובת התלמידים היתה לנגד עיניו, חשש שלבחור כזה תהיה השפעה שלילית בישיבה, ולא נתן לו להיכנס.

"הגעתי הנה ממרחק, לפחות אזמין את רבני הישיבה", התחנן אברהם. אך הרב סילק אותו באופן נחרץ, כשהוא מרים את קולו, וגורם למספר בחורים להציץ מפתח הישיבה על המתרחש. אברהם החוויר והסמיק חליפות, אינו מבין בשל מה הסער. אך הוא ראה שאין לו ברירה, נכנס בחזרה למונית ונסע.

נצחניות, והדבר צרם לו. בשלב מסוים החליט לענות לו כדרכו, עד שאברהם הבין ששאלותיו אינן רצויות, ופסק מהן.

למעשה לא נוצר כל קשר בין הר"מ לתלמידו אברהם, ובמיוחד שבשנה שלאחר מכן עבר הבחור לישיבה אחרת.

חלפו שנים. יום אחד מגיע אותו ר"מ לישיבה במונית, ובאותו רגע נעצרת בסמוך מונית נוספת ממנה יוצא אברהם. הרב הנהן לעברו קלות כשזיהה אותו, ואז הבחין בדבר מה שהטריד אותו - הכיפה שחבש אברהם לא היתה מהסוג המקובל בישיבתם, ואף העידה על כך שהבחור אינו ממשיך בדרך שבה חונך כשלמד בישיבתם.

לרפואת והצלחת

רחל רוחאם בת נרקים

והרב התאמץ להיזכר מהיכן מוכר לו האורח.

"הרב אינו זוכר מי אני?" תמה האורח, "יש לי דבר חשוב לומר לרב בארבע עיניים".

כאשר נותרו לבדם בחדר, ביקש אברהם לשמוע מהרב את קורות השנים האחרונות. הרב תיאר בקצרה את חוליה ופטירתה של הרבנית, את נפילתו ואת הבושה שיש לו לצאת לרחוב במצב כזה, מה שגורם לו לנתק מהעולם הפעיל שבחוץ.

"הזדקנתי בטרם עת", סיכם הרב "אך אמור נא לי, מה הביא אותך אלי?"

"האמת היא", פתח אברהם בהיסוס, "שלא ידעתי כלום מכל מה שאירע לרב, אבל כבר שלוש פעמים באה אלי בחלום אמי עליה השלום, ואמרה לי: 'בני, לך אצל אותו הר"מ, ותגיד לו שאתה מוחל לו, ושאני מוחלת לו. לך, זה פיקוח נפש!' אני קמתי משנתי, ואמרתי: 'חלומות שוא ידברון', אולם היום, לאחר הפעם השלישית, הבנתי שיש דברים בגו, והחלטתי לבוא לכאן".

לא עבר זמן רב ואשת המגיד שיעור חלתה במחלה הנוראה. היא עברה מסכת ארוכה וכואבת של טיפולים בארץ ובחו"ל, ולאחר מספר חודשים הלכה לעולמה.

למרבה הכאב לא שב הר"מ האלמן לתפקד כמקודם, הבית היה ריק, והבדידות כרסמה בו, אך הוא העדיף להישאר לגור בגפו.

והנה, בוקר אחד בשעה שקם מהמטה, נפל ושבר את האגן. לצערו, לא היה מי שישמע את קריאות העזרה שלו, והוא איבד את ההכרה. כאשר הגיע נכדו בשעות הצהריים, נחרד למראהו והזעיק מיד אמבולנס. המצב לא היה פשוט, אומנם הסב התעורר, אך נזקק לניתוח ולתקופת שיקום ארוכה.

כשהשתחרר לביתו בכסא גלגלים, היה ברור שהוא זקוק לעזרה צמודה, ואכן הוא המשיך להתגורר בבית יחד עם עוזרו הצמוד, אך הסתגר בתוך עצמו ובקושי יצא אל העולם שבחוץ.

כך חלפה לה תקופה, עד שיום אחד נקש בדלת אברך צעיר, היה זה אברהם מיודענו. הוא נכנס בברכת שלום רפה,

מראה של בן תורה בכל הפרטים!
יש לי אח גדול ממני, שירד מהדרך
ומדי פעם ניסה לפתות אותי להחליף
את הלבוש הישיבתי ב'מלבושים
צבעוניים', אך מעולם לא התפתיתי,
ואף את כפתי השחורה שמרתי כפי
שהורגלתי".

אך הרב נשאר בשלו, "זוכר אני
בברור כי באותו יום בו הגעת לחלק
את ההזמנות, היתה על ראשך כיפה
שטוחה בהירה!"

"אוי ואבוי!" קרא לפתע אברהם,
"עכשיו אני מבין את מה שקרה!"
ואברהם גולל בפני הרב את קורותיו
באותו יום בדרכו אל הישיבה: "נסעתי
במונית אל השכונה בה שוכנת
הישיבה שלכם, ובכביש המוביל לשם
העיפה הרוח את כיפתי מבעד החלון.
הנהג עצר מיד בשולי הדרך, וראינו
את הכחפה נוחתת במרכז הכביש,
והופכת למרמס מתחת גלגליה של
כל מכונית חולפת.

כשהאטה התנועה, ניגשתי להרים את
הכיפה, ומחוסר ברירה חבשתי אותה
לראשי כך, כשאני מתכנן להחליפה

הרב שתק, אינו מבין עדיין במה
מדובר.

"מתי חלתה הרבנית?" שאל אברהם.
הרב נקב בתאריך מסוים, ותלמידו
החוויר, "זהו תאריך יום נישואי, אני
מתחיל להבין..."

"מה קרה אז?" לא הבין הרב, "ומה
הקשר אל מחלת אשתי?"

הרב לא זכר מאומה מאותו מעמד
מבייש שהתרחש, כשהגיע אברהם
לחלק הזמנות בישיבה! הוא לא שם
אל ליבו כי מעשהו נחשב בשמים
כשפיכות דמים ממש, ולא העלה
בדעתו בשעה שתכפו עליו הצרות, כי
תחילה עליו לפשפש במעשיו.

כשהזכיר לו תלמידו את אותו היום,
לא הבין הרב מהי התביעה כלפיו.
"הרי כשראיתי אותך אז, חבשת
לראשך כיפה שטוחה שאינה לרוח
ישיבתנו, ואין זה לרוחנו שתלמידינו
ישתתפו בשמחה של חתן שסטה
מהדרך".

"אני חבשתי???" השתומם אברהם,
"תמיד שמרתי במסירות נפש על

על שגגתו, וביקש את מחילתו של אברהם. "לא חשבתי לרגע שמאחורי הכיפה עומד סיפור כזה! חשבתי שהכיפה מעידה על שנוי פנימי, העלול להשפיע לרעה על בחורי הישיבה", הודה בצער.

אברהם הוסיף וסיפר על אחיו הגדול: "אחי לא קלט את הקריאה, ולא הצליח להשתלב במסגרת הרגילה. כשהיה עדיין בכיתה נמוכה התחננה אמי למלמד מפורסם שיציל אותו, וילמדו את הקריאה, אך הלה לא הסכים. משום כך נאלץ אחי ללמוד במסגרת חילונית, שגרמה לו לזנוח את דרך התורה והמצוות. אמי התקשתה להשלים עם המצב, חלתה מרוב צער, ולא מזמן נפטרה." סיים אברהם בצער, כשאינו יודע מהו חלקו

באחרת מיד כשאוכל. בדרך לישיבה לא מצאתי חנות המוכרת כיפות, וכך נאלצתי להופיע עמה. לא העליתי אז בדעתי שהיא תהווה עילה לסלק אותי בבושת פנים מהישיבה..."

אברהם נזכר בתחושה הקשה שליוותה אותו באותם ימים: "הרב יודע כמה פגע בי הדבר? לא יכולתי להעלות על הדעת שהכיפה גרמה לכל זה... הרגשתי איך דמי נשפך על לא עול בכפי, והתאכזבתי מאוד שנמנע ממני להזמין את חברי לשעבר ואת רבני הישיבה. האכזבה ליוותה אותי בעת שצעדתי אל החופה, וברוב כאבי התפללתי לה' שישב לאחראי לכך כגמולו. עתה מבין אני מדוע ביקשה ממני אמי בחלום שאמחול לרב".

הרב ההמום הבין שעליו להתנצל

והתלמיד נפרדו בידידות. והנה, הפלא
ופלא - מאותו רגע החל הרב להחלים
בקצב פלאי ממש, ותוך זמן קצר שב
ללמד בישיבה בריא ושלם!

מעשה נורא זה מלמדנו עד כמה
חשוב לשים לב, להתבונן, וחלילה
לא לשפוט לחובה. כל אדם נתקל
במעשים תמוהים של זולתו, ועלינו
לזכור כי התוצאות של השפיטה לצד
השלילה הן לעתים הרסניות, והרבה
מהן ניתן למנוע על ידי שנביט אל צד
הטוב, ונדון לכף זכות.

של הרב בסיפור.

אבל הרב נזכר כעת באותה שיחה
כאובה בה בכתה האם לפניו, ולבסוף
הפטירה: 'לא תעמוד על דם רַעְפָּה'. הוא
הבין כי האם נשאה בליבה קפידא
כל השנים, ונשלחה מעולם האמת
כדי לתקן זאת, ומיהר להתנצל לפני
אברהם על עוגמת הנפש שנגרמה
בגלל סירובו, ולבקש את סליחת כל
המשפחה.

אברהם מחל בלב שלם, והעביר
גם את מחילת אמו המנוחה, והרב

המלאי חוגג
נותרו
כרכים בודדים
בלבד

מבצע מיוחד
לרצף מאת המלאי

כל כרך ב-25 ש"ח בלבד!
* מהכרכים שנשארו בפלאי

לפרטים והזמנות: **02-5000455**
כמו כן ניתן להשיג בכניסה לישיבת "אור החיים"

המבצע עד גמור המלאי

מזיתור לא מפסידים

שמונה שנים, ושכנו לא ערער וטען כנגד, הריהו נחשב המוחזק בחניה, ושכנו אינו יכול להוציאו משם.

השכן לא היה מוכן לקבל את פסקו של הרב הנ"ל, הלך לרב אחר, ושטח בפניו את השאלה. הרב השני טען שנידון זה לא שייך לדיני מוחזקות, כיון שבמשך כל השנים לא היתה לשכן מכונית, ולכן לא ערער ולא טען כנגד שכנו על שהחנה את רכבו שם.

הזמינו שני השכנים את הקבלן, שהיה אדם נאמן וירא שמים, והתלוננו לפניו על העוול שנעשה להם, כיצד יתכן ששני דירים קונים את אותה חניה?

הקבלן, שהיה המום למשמע אוזניו, התנצל, ותוך כדי הדברים נזכר, שהיעוד היה לשתי חניות, אך לפתע הגיע מהנדס הבנין, וטען שחייבים להחליף את מקום עמוד היסוד, ולהעמידו במקום שהיתה אמורה להיות החנייה השנייה, ולכן התוצאה הסופית היתה שיש רק חניה אחת

יהודי ירא שמים קנה דירה בבנין רב קומות, ובנוסף לכך קנה מקום חניה מתחת לבנין, ושם החנה את מכוניתו במשך שמונה שנים.

לאחר תקופה זו שכנו לקומה קנה מכונית, וביקש משכנו שיפסיק להחנות את רכבו ב"חניה שלו". עד אז לא היתה לו מכונית, ולכן לא הפריע לו הדבר, אך כעת שקנה מכונית, מבקש הוא להשתמש בחניה שקנה יחד עם דירתו.

התפלא השכן, וטען שאף הוא קנה את החניה בכסף מלא, וכך פרץ ויכוח ביניהם, שנים אוחזים בחניה, זה אומר "החנייה שלי", וזה אומר "החנייה שלי". כל אחד הביא את תרשים הבנין, והראה שזהו מקום חניתו. לבסוף הסכימו ביניהם שיעשו שאלת רב בנדון.

היהודי שהיה רגיל לחנות במקום שאל רב בנושא, והשיב לו הרב שמכיון שהחזיק בחניה הזו במשך

השכן סגר את המקום, וחשב לעשות שם מחסן קטן, אך לאחר שהתחיל לבנות, גילה חלל של תשעים מטר, בו ניתן לבנות דירה נוספת!

חשש השכן שיש בדבר מקח טעות, ואילו ידע הקבלן מכך, לא היה מסכים לעסקה זו. שאל את רבו בעניין, הרב ביקש לקרוא את החוזה, ובו מצא כתוב שכל הנמצא שם קנוי לו בקניין גמור ושלם, ולכן אין בכך מקח טעות. אותו שכן בנה שם דירה רחבה בעלת שלושה חדרים, והשכיר אותה באלפי שקלים לחודש, וכל זאת תמורת חניה קטנה שויתר עליה.

ללמדך, שמויתור לעולם לא מפסיד האדם.

ולא שתים, אך כשמכר להם את הבית והחניה, מכר על פי הניירת הקודמת, ששם התכנון לבנות שתי חניות.

לא ידע הקבלן מה לעשות, ולבסוף הציע לשכן שהיה רגיל לחנות במקום, שיותר לשכנו ויתן לו את החניה, ובתמורה לכך יפצה אותו. הסכים השכן, ויותר לשכנו על החניה. בתמורה לכך ביקש מהקבלן שיפצה אותו כספית על החניה ששילם, ועל עוגמת הנפש שספג. הקבלן אמר שאין לו כעת כסף מזומן לשלם, אך במקום זה ישנו בצד הבניין שטח של שבעה מטר שנמצא בבעלותו, ומוכן הוא לתת לו אותו בקניין גמור ושלם. חתם על חוזה, והעביר לו את חלקת האדמה בטאבו.

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחה

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה